

Dalmacija. V Zadru so napravili v soboto po noči tamošnji Lahí grdo rabuko zoper hrv. potnike ter so jim klicali: Porchi Croati. Žvižganje in tuljenje je bilo strahovito, nekaj grdob so zaprli, ali najbrž ne pravih razbojnikov!

Hrvaško. Ker je škof dr. Strossmayr v Krapinskih toplicah, prišlo je tje tudi več hrv. rodoljubov, med njimi Anton Starčević. Pravi se, da se stranki obeh zjedinite in poslej stopite trše na prste »Narodni stranki«. Dobro bi že bilo, toda v dež. zboru imate obe stranki skupaj le malo število poslancev. Ne veliko, nekaj pa torej vendar premorete zoper madjarone.

Ogersko. Državni zbor ima sicer počitnice, vendar pa delajo vse stranke z veliko silo, vsaka za svoje namene, tudi zunaj zbora. Ministri pa so na sredi med strankami, kajti nobena jim ni popolnem udana. Njim prihaja pa sedaj še celo Kossuth na pomoč — vse za to, da se ustreže judom, ki imajo mošnjo v rokah.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so ukazali zboru sv. obredov preiskovati, kako se naj cerkvena glasba urejuje, da bode godba v resnici za v cerkev, ne pa ob enem lahko tudi za gledišča.

Italija. Kakor po drugih državah, tako čutijo tudi v tej mladi državi težo militarizma — boja v miru, kajti za vojaštvo izdaje se dan na dan po eden milijon lir. To je lep denar in ni čuda, če jim ga čemdalje bolj primanjkuje. — V mestu Piezzo se je prikazala kolera in je sedaj, poleti, jako nevarno, da se ne raztegne na široko okoli, če se hitro ne zatare.

Francija. Predsednik Carnot je blizo da ozdravel, vendar se ne vdeležuje ministerskih posvetovanj. — Nek Norton je spisal listine ter jih je izdal uredniku Ducroi, češ, da so iz angleškega ministerstva — tedaj ukradene. Kakor pa se kaže, ni on storil tega na svojo roko, ampak so ga podkupili, da bi spravili tako ministerstvo v zadrego pri angleški vladi, kajti rekel je, da je tatú ministerstvo plačalo. — Oni jud, ki je največ pograbil pri »panamski družbi«, Kornel Hertz, je v Londonu umrl na ukaz ali recimo na željo francoskih republikancev! Z njim je padel marsikomu kamen iznad prsij.

Anglija. Razprave o homerule ali ustavi za Irsko se vleče po malem naprej, doslej še precej dobro zanjo. Daj Bog, da se obdrži do konca! Vsaj nekaj pridobi ubogo irsko ljudstvo z novo ustavo.

Nemčija. Volitve v državni zbor so blizo že h koncu in dne 4. julija se snide novi drž. zbor. Kolikor se sodi iz volitev, je mogoče, da bode večina poslancev za vojaško predlogo. Do cela pa še volitve niso znane in vsled tega še je dvomljiva le-ta večina. Drž. zbor hoče neki cesar sam odpreti ter se naj s tem očitno dokaže, da se vsprejme vojaška predloga, da-si seže globoko v žep ljudstva.

Rusija. Kako mil je sedanji car, Aleksander III., vidi se med drugim iz tega, da je odpravil »šibo« pri ženskih, če so se tudi zagrešile toliko, da jih pelje pot v Sibirijo. Tacih žensk pa tam ni malo. — Veliki knez Konstantin se poda te dni čez Berlin na Angleško, v London in to ni brez pomena. Zastonj ne pošlje car svojega sina k nemškemu cesarju in od todi k angleški kraljici!

Bolgarija. Tudi v tej državi so prepoznali, da je treba bili človeku varčnemu, če noče, da pride na bobenj. Posebna komisija dela sedaj na to, da pazi, kje bi so dali stroški prikrajšati. — V ministerstvu za uk in bogočastje jim primanjkuje mož, ki bi bili za učitelje v srednjih šolah, ne mara pa za tujce. Prav je tako!

Srbija. Ni bilo dobro od skupščine, da je sklenila

djati prejšnja vladarja Rističa in Belimarkovića, na tožnjo klop, češ, da sta grešila zoper pravico ljudstva. Zakaj ne? Njima se ne zgodi nič, ker nista več v deželi, nju pomagata pa stvar le razdraži in jih dela nezadovoljne!

Turčija. Sultan ima priložnost sedaj, da se izkaže za milosrčnega vladarja ter pomilosti tiste Armence, katere je sodnija obsodila na smrt, ker so se spuntali zoper vlado. Reve so zapeljali ameriški, lutroviski misijonarji, ali ti so jo previdno popihali nazaj v Ameriko, kedar so izpoznali, da jim »zvezda ni mila«.

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

Starca so te besede čudovito omehčale; dvignil je oči proti nebu in solze so se mu potočile po zgubančenem licu. Zdelo se mu je, da čuje zvonove Bistriške. Napotila sta se proti mestu. Naposled prideta do cerkve, iz katere so slovesno doneli glasovi orgelj. Vstopita in poklekmeta. Vtopljena v molitev nista videla, da ju je nekdo bistro opazoval. Ko sta pa zapustila hišo božjo, stal je pred njima velik, siv in brkast gospod. Gledal ju je in njijino obleko; začudil se, potem pa vprašal slovenski:

»Od kod sta vidva?«

Kakor bi strela treščila v njiju. Mestu odgovora je kmet obledel, kakor stena in se zazibal na nogah, ne verujoč ne svojim ušesom, ne svojim očem. Micka se je prva zavedela; padla je k nogam staremu gospodu in rekla:

»S Slovenskega sva, ljubi gospod!«

»Kaj pa delata tu?«

»V grozni bedi in nadlogi živiva, dragi gospod.«

»No na ulici ne bomo stali; pojdiva z menoj.«

Peljal ju je v bližnjo gostilno, zaprl se z njima v zasebno izbo in vprašal:

»Sta lačna?«

»Že dva dni nisva nič jedla.«

Gospod jima naroči jesti in vpraša dalje:

»Kje stanujeta?«

»Nikjer, dragi gospod; izgnali so naju iz stanovanja.«

»Nimata drugih rečij, kakor to, kar imata na sebi.«

»Nimava.«

»Nimata denarja?«

»Nimava.«

»Kaj pa hočeta storiti?«

»Ne veva.«

V tem hipu so prinesli vina in toplega mesa. Stari gospod jima ukaže jesti. Očividno ga je jako veselilo, ko sta jedla. Potem pa jima veli, naj mu povesta, kako sta sem prišla in zakaj. Lovrenc je vse povedal, kakor pri izpovednici in ni zatajil ničesar. Gospod se je srdil in ga zmerjal, posebno ko mu je rekel, da je hotel nočejšnjo noč vtopiti sebe in dekle, in da ga je le zvočenje večerno rešilo tega strašnega zločina. Stari gospod se zamisli, potem pa reče:

»Nadlogo sta prestala. To je dober kraj, ali le za tiste, ki prineso s seboj dovolj denarja. Vam kmetom je treba obdelovati doma polje, a ne se klatiti po svetu. Kdor nima denarja, si tu vse žive dni ne opomore. Zdelal se bode v kratkem na kaki »facendi«*) ali v

*) Facende se imenujejo velika posestva; njih lastniki »facendeirosi« so imeli prej po 70 in več črnih sužnjev, ki so pridelovali kavo in sladkor. Sedaj opravljajo to delo večidel beli priseljenci!

tvornici (fabriki). Priti sem, je lahko, ali vrniti se, je težko. Potem je govoril, kakor sam sebi:

»Troški so veliki, če bi jima pomogel domov, a čemu bi se vračala? Poprodala sta vse, kar sta imela; prosjačila bodeta. Ker sta že tukaj, treba se je lotiti dela. Pošljem ju na kako naselbino. Potem pa je dejal kar naravnost Lovrencu:

»Ali si slišal kaj o tukajšnjih naselbinah?«

»Nič nisem slišal, dragi gospod.«

»Kako pa se sèm upata, za Boga milega? Ali ne bodeta poginila? Poslušaj stari«, reče naglo; »sedaj snujejo novo naselbino po imenu Borovlje ob reki Rio Grande. To je lep kraj in topel, zemlja pa celo pusta. Tam dobiš po ceni sto oralov zemljišča z gozdom vred. Razumeš? Dam ti nekaj kupnine in za gospodarstvo, za železnico pa biljete. Peljeta se do mesta Barbacena, potem je še treba deset dnij z vozom. Ondi najdeta še druge, ki se z vama peljejo. Pomagati vama hočem, ker sem vajin brat. Boga zahvalita, da sta me našla.«

Tu je postal njegov glas popolnoma mehek.

»Čuj dekle«, reče Micki, »tu imaš mojo vizitnico, shrani jo dobro. Ako te kedaj zadene beda, ako postaneš sirota na svetu in brez zavetja, poišči me. Ti si pridna deklica. Ko bi jaz umrl, skrbel bode za tebe moj sin Antonio. Vizitnice ne izgubi. Pojdita sedaj k meni.«

Med potom jima je kupil perila in obleke; potem ju peljal k sebi na dom in pogostil. Stari gospod je bil tržaški Slovenec. Živel je že trideset let v Braziliji. S kupčijo si je pridobil precejšnjo imovino. Pomagal jima je torej lahko.

Tretjega dne sta se Lovrenc in Micka že peljala v Barbaceno. Kmet je imel tristo milreesov (300 gld.) v žepu; pozabil je popolnoma nadloge. Micka pa je čutila nad seboj očitno roko božjo. Trdno je verovala, da bode ta roka čuvala očeta in njo ter oba pripeljala v Bistrice. (Dalje prih.)

Smešnica. Mali Tine sili dekli vrvico v roke, ona pa se je brani. »Kaj ji hočeš, Tine?« vpraša ga mati, ko na to pride v kuhinjo. »Dež gre«, odvrne Tinče, »ali Micka se noče obesiti, včeraj pa je rekla, da se obesi, če bode dnes dež!«

Razne stvari.

(Svečanost.) V nedeljo dne 2. julija služijo mil. knezoškof v stari slov. cerkvi v Mariboru zadnjokrat sv. mašo ter se prenese potem presv. Rešnje telo slovesno v novo, v »cerkev za silo«.

(Društvo.) Na Črni Gori se snuje slovensko »bralno društvo«. Dobro bi bilo, da bi se ljudstvo poprijelo čitanja. V obliži ni ondi nikjer nobenega bralnega društva. Zato pa bi bilo dobro, da se ravno Gorci popripravejo tega ter stopijo na dan po geslu Črnogorcev: »za krst častni in slobodu zlatnu«.

(Volitev.) V Celji bode dne 4. julija volitev župana, naslednika dr. Neckermannu. Ker je bil dr. Neckermann tudi dež. poslanec, ponuja se neki sedaj Celjanom »oče südmarke«, dr. pl. Derschatta, za poslanca.

(Obč. svetovalstvo.) V Škoflji vasi pri Celji je voljen Valentin Bikovšek za župana in Martin Bincelj, France Stožir, Janez Kompšek, Fr. Brancé, Karol Spes in J. Jošt za obč. svetovalce. Vsi so vrli narodni možje!

(Krajni šolski svet.) V Vojniku pri Celji so bile v ponedeljek, dne 19. junija volitve v kr. šolski svet ter so voljeni posestniki: Martin Bincelj iz Trnovelj, Miha

Bikovšek iz Gradišča, Fr. Brancé iz Arclina, Janez Kompšek iz Škoflje vasi in Jakob Kovač iz Arclina. Med njimi ni »Nemca« in bode torej tudi načelnik gotovo vrl slov. rodoljub.

(Okr. šolski svet.) V okr. zastop v Celji izvolili so se dne 28. junija v okr. šolsk. svet ti-le gg.: Lovre Baš, c. kr. notar v Celji, dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celji, dr. Leop. Gregorčec, kanonik v Novi cerkvi, Anton Brezovnik in Fr. Roblek. Vsi enoglasno.

(Sosedje.) Pri Čateži na Kranjskem je srednje velik pašnik in posestniki na Mostecu pri Brežicah si svojijo pravico do njega, toda Čatežani tirjajo ga za-se. Une dni pa so se sosedje zato tako hudo sprijeli, da sta prišla Kranjec Jazbec in Štajarec Kruljec v bolnišnico v Brežicah.

(Nesreča.) V nedeljo ob 2. uri popoldne se je na brvi pri Vrbovcu, v Savinjski dolini, zgodila velika nesreča. Iz Vranskega je šlo več romarjev domú in gredóč čez brv padel je mladenič Jože Slapnik in dekle Mica Ručigaj, prvi 21 in dekle 20 let staro, v vodo ter sta oba utonila. Truplo mladeniča so že našli, dekleta pa še ne. Neumevno je, zakaj se od strani občine ne popravlja brv čez tako široko reko, kakor je Savinja.

(Uboštvo.) Kakor poroča »Marburgarica«, obiskuje šolo »nemškega šulvereina« v Šentilji v Slov. goricah 100 otrok in »vsi so skorej brez izjeme siromaških starišev«. Po takem so tamošnji »Nemci« vsi v resnici ubožci, usmiljenja in nemških grošev potrebni!

(Sprememba.) Posestvo »Strelišče« v Kamnici pri Mariboru je kupil od narodnega g. J. Pfefererja nek krivonos, Anton Schreiber, iz Lvova na Poljskem.

(Deželno streljanje) vrši se te dni v Mariboru na strelišči društva »Strelci«. Strelcev je prišlo nekoliko iz Gornj. Štajarja, toda mesto, posebno mestni zastop, se ni veliko zmenil za-nje. Pravi se, da zato ne, ker ga niso povabili na streljanje, ali ka-li.

(Posojilnica) v Šoštanji ima v petek, dne 30. junija ob dveh popoldne izvenredno občni zbor. Na dnevnem redu je potrjenje kupne pogodbe gledé na posestvo Delnegrovih dedičev.

(Železnica.) V nedeljo zvečer sta na kolodvoru v Mariboru dobila dva vlaka tretjega na sredo ter ga vrgla iz tira. Eden vodnik je prišel pod vagon ter je bil pri priči mrtev, dva pa sta dobila težke rane. Več vagonov je poškodovanih.

(Zdravništvo.) Mesto dež. zdravnika za živino je razpisano v Konjskem okraji. Služba se podeli od dež. odboru in plače je 600 gold.

(V Rogateci) je v četrtek, dne 22. julija umrl Ivan Burja, c. kr. višji davkar v pokoji, v 59. letu svoje dobe.

(Vojaštvo.) Dne 18. junija je pobegnil nek dragonec iz Maribora in ko so ga v Jarenini ujeli ter zaprli, obesil se je na križi v oknu.

(Strela.) Dne 26. junija je bila na Dravskem polji silna ploha in je udarilo v Šikolah v voz Alojzija Potiska, in je ubilo konja, stoječa pod hrastom.

(Tatvina.) V noči 26. junija so vlomili v c. kr. pošto na Vranskem ter so odnesli en petak, en goldinar iz papirja in tri iz srebra, eno krono in 74 kr. Druge dragocenosti pa se niso prijele dolgih prstov.

(Kopališče.) V Celji se je odprlo te dni kopališče »Diana«, najlepše v Savinji ter se priporoča vsem rojakom, ako pride njih kateri v Celje.

(Nevarno delo.) Na koroškem kolodvoru v Mariboru je v četrtek jutro ponesrečil delavec France Florijan. Ko je staknil dva vagona skupaj ter odskočil v stran, prime ga stroj vlaka, ki je drdral na drugem tiru mimo njega in ga dobi pod-se tako, da mu obe nogi stare. Delavcu so nogi odžagali, pa je tisto popoldne umrl.